

Інтерв'ю голови МЗС Росії С. В. Лаврова до 55-річчя голови ВЗЦЗ митрополита Волоколамського Іларіона

Міністр закордонних справ Російської Федерації дав інтерв'ю телеканалу «Росія 24».

- Голова Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату митрополит Волоколамський Іларіон скоро відзначить ювілей. Його часто називають Вашим церковним «аналогом». Як Вам здається, в наші дні в Руській Православній Церкві потрібне власне МЗС?

- Назва «Відділ зовнішніх церковних зв'язків» говорить про те, що митрополит Іларіон займається контактами зі своїми численними партнерами. Канонічні території Руської Православної Церкви

набагато більші за території Росії. Наприклад, Українська Православна Церква має широку автономію. Навіть контакти з нею вимагають навиків ведення справ із зовнішніми партнерами.

Ця посада проявляється в зв'язках з Помісними Православними і з іншими християнськими церквами (включаючи Ватикан, з яким у владики Іларіона регулярні контакти), а також з нехристиянськими релігіями. Ми такий діалог не просто вітаємо, а активно його підтримуємо. Є цілий ряд міждержавних і міжурядових механізмів, покликаних просувати діалог цивілізацій. Існує навіть спеціальна структура в ООН - Альянс цивілізацій, який очолюється колишнім міністром закордонних справ Іспанії. Вона займається організацією контактів з просування міжконфесійного і міжетнічного порозуміння. У цих зусиллях Руська Православна Церква має, що запропонувати. Вона один з найбільш активних учасників на цьому поприщі міжцивілізаційної та міжконфесійної злагоди.

Ще один приклад взаємодії світських та церковних представників - Всесвітня конференція з міжрелігійного і міжетнічного діалогу, яка проводиться раз на два роки Міжпарламентською спілкою і Генеральним секретарем ООН. Наступна повинна відбутися в травні 2022 року в Санкт-Петербурзі. Будемо активно співпрацювати з Руською Православною Церквою для забезпечення правильного підходу до визначення порядку денного і до того, щоб максимально використувати цей форум для просування цінностей, що відображають православні ідеали, які вельми затребувані сьогодні.

- Митрополит Іларіон - людина багатьох талантів: композитор, пише книги, сповідує людей, звершує Літургії, активно залучений в служби. Як би Ви його оцінили саме як церковного «міністра закордонних справ»?

- Як дуже талановиту людину. Талановита людина талановита в усьому - не тільки в хобі, а й у своїй основній діяльності. Вважаю, що митрополит Іларіон гідно продовжує справу свого попередника на посту голови Відділу зовнішніх церковних зв'язків.

Тісно співпрацюємо багато років. Існує давно створена Робоча група із взаємодії МЗС Росії і Руської Православної Церкви. З нашого боку в ній бере участь статс-секретар Міністерства Є. С. Іванов. Періодично проводимо зустрічі з митрополитом Іларіоном і зі Святішим Патріархом Кирилом.

У нас багато спільних проєктів. Один з найбільш актуальних – ухвалення конкретних кроків щодо захисту християн, особливо на Близькому Сході і Півночі Африки. Спільно з Відділом зовнішніх церковних зв'язків не перший рік проводимо «на полях» заходів ОБСЄ, Ради ООН з прав людини спеціальний форум на підтримку християн. У ньому беруть участь партнери з Ватикану - Святого Престолу, міністри закордонних справ Вірменії, Угорщини, Білорусі, Лівану та інших країн, які бачать небезпеку для подальшого нормального, спокійного і безпечного проживання християн на Близькому Сході. Сотні тисяч з них бігли після того, як там стали насаджувати «демократію». Спочатку в Іраку, потім в Лівії, в Сирії. Особливо християнське населення страждає від сирійського конфлікту. САР - одна з колисок християнства.

Необхідно підняти голос на користь того, щоб світова спільнота не просто звернула увагу на цю проблему, а зробила конкретні заходи з припинення переслідування християн. Це вкрай важливо. Але ось як колеги на Заході ставляться до цього питання ... Незважаючи на те, що там переважна більшість населення християни, вже сьомий рік ми не можемо в рамках ОБСЄ прийняти документ, який підняв би голос світової спільноти на захист християн і мусульман в Європі, - декларацію проти ісламофобії і християнофобії. Запропонували це давно, коли була прийнята Декларація про неприпустимість антисемітизму. Позначили необхідність бути послідовними, не допускати ніяких фобій у відповідь на релігійні переконання людей. Поки «освічений» Захід цю ініціативу гальмує. Але я впевнений, що разом з Руською Православною Церквою, з Відділом зовнішніх церковних зв'язків, з владикою Іларіоном ми досягнемо результатів.

- Я запитала, чи багато у нього заздрісників. Він відповів, що багато. А у Руської Православної Церкви? Сказав, що вистачає. Почав говорити про Україну, про Константинопольського Патріарха. У цьому сенсі можна порівняти, як чиниться тиск на Вас і на нього? Як Вам здається, важко йому доводиться на цій посаді в наші дні в контексті українського розколу?

- На поверхні це підноситься як рух за те, щоб кожен православний народ мав право вибору. Ми всі прекрасно знаємо, як створювалася «Православна церква України» (ПЦУ). Це не просто ініціатива Константинопольського Патріарха Варфоломія - вона прямо продиктована США. Вони, за великим рахунком, цього не приховують. Спеціальний посланник з питань свободи віросповідання, призначений за минулої адміністрації США, робив речі, прямо протилежні своєму мандату: підривав свободу віросповідання, нав'язуючи організаційні параметри (висловлюючись бюрократичною мовою) різним помісним церквам. Руйнуючи єдність православних Росії та України, створюючи там розкольніцтво, безправну (по суті справи) церкву. Руйнуючи єдність антіохійської церкви, намагаючись відірвати від неї ліванських православних. Те ж саме відбувається відносно канонічної території Сербської православної церкви.

У нас є чітке розуміння того, що дії Константинополя, які безпосередньо маніпулюються з Вашингтона, не мають нічого спільного з ідеалами Православ'я, з тими традиціями, на основі яких завжди було організовано взаємодію Помісних Церков. Вона зараз грубо порушується. Це тиск в тому сенсі, що вимагає зусиль з протидії подібного роду абсолютно неприйнятним діям. Повністю підтримуємо Руську Православну Церкву.

У нас багато спільних проєктів у роботі зі співвітчизниками. Парафії Руської Православної Церкви в інших країнах опікують величезну кількість парафіян. Це додаткові можливості підтримувати людей, які хочуть зберігати зв'язок зі своєю Батьківщиною, в порівнянні з тим, що ми робимо по світській лінії через наші посольства, консульства, російські культурні центри за кордоном, які в тому числі допомагають зберігати зв'язок з Руською Православною Церквою.

- Яке особисте враження справляє митрополит Іларіон як людина, якщо у Вас була можливість спілкуватися не на офіційних заходах?

- Він ерудована, високовихована людина. Дуже рівний. Важлива якість для роботи на цій посаді - не показувати своїх емоцій. Упевнений, що в багатьох ситуаціях емоції його переповнюють. Мені він дуже симпатичний як співрозмовник. Розумний, думаючий. Завжди розуміє ситуацію таким чином, щоб обов'язково знайти або підхід до неї, або вихід з неї, який відповідав би інтересам

Руської Православної Церкви. Намагаємося діяти так само на нашій світській дипломатичній ниві. Вважаю, можемо назвати один одного друзями.

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/87793/>